

Bericht van Raad van Toezicht (1 september 2025)

Beste FNV'ers,

Hopelijk hebben jullie een mooie zomervakantie gehad of zijn nog aan het genieten. Afgelopen juni heeft de Ondernemingskamer bij het Gerechtshof van Amsterdam ons gevraagd om te komen tot een nieuw bestuur van de FNV en bij te dragen aan een verbeterde governance. Dit ingrijpende besluit werd door de rechters genomen om een einde te maken aan de aanhoudende onrust en interne verdeeldheid binnen de FNV. De zaak was aangespannen door 480 leden van de FNV en door de eigen vakbond FNV Personeel, en ondersteund door onder meer de ondernemingsraad en een aantal sectorraden. Een dieptepunt in de vakbondsgeschiedenis.

Voor ons staat vast dat de FNV als sterke vakbond thuishoort in de Nederlandse maatschappij. Ze levert een cruciale bijdrage aan de belangen van miljoenen werkenden en uitkeringsgerechtigden in Nederland en draagt bij aan stabiele arbeidsverhoudingen. Vanuit die overtuiging hebben we ja gezegd tegen deze moeilijke opdracht. Met het oog op de komende landelijke en lokale verkiezingen is het van groot belang dat een nieuw te vormen bestuur klaar is om de FNV-leden te vertegenwoordigen.

We zijn aan de slag gegaan. Niet op zoek naar schuldigen. Wel naar patronen en oorzaken. We doen dat onpartijdig en stellen het belang van de FNV voorop. We hebben gesproken en spreken nog steeds met betrokkenen van binnen en buiten de FNV. Ondersteund door experts en door ervaren mensen die de FNV goed kennen, nationaal maar ook internationaal. Ook hebben we inzage gehad in onderzoeken en rapporten die zijn afgerond en op onderdelen nog lopen.

We hebben kunnen vaststellen dat er een enorme betrokkenheid is van vakbondsbestuurders en kaderleden die zich elke dag keihard inzetten voor goede CAO's en opkomen voor de belangen van werkenden en uitkeringsgerechtigden. We zien ook een enorme inzet van de medewerkers van de werkorganisatie en van het Interim Bestuur. En door alle gelederen heen zien we heel veel pijn en verdriet dat het zover heeft kunnen komen; ook bij de bestuursleden die al maanden thuiszitten.

Tekort geschoten

Op basis van alles dat we hebben gezien, komen we tot de conclusie dat het collectief ernstig tekort is geschoten, ten koste van de FNV. Strijdvaardigheid en loyaliteit zorgen in goede tijden voor een sterke organisatie die een vuist kan maken voor werkenden en uitkeringsgerechtigden. Binnen de FNV zijn diezelfde waarden echter doorgeschoten en uitgegroeid tot een complex conflict waarin iedereen tegenover elkaar kwam te staan.

Ondanks vele pogingen is men er niet in geslaagd om de onderlinge geschillen op een professionele manier op te lossen. De FNV dreigt haar legitimiteit, effectiviteit en geloofwaardigheid te verliezen, met het risico dat zij haar belangrijke rol als samenbindende vakbeweging in Nederland niet meer kan waarmaken. Het vertrouwen in de FNV is fors aangetast. Dat is spijtig, maar het is te herstellen. Nog steeds willen de meeste leden en medewerkers, maar ook werkgevers, politieke partijen en maatschappelijke organisaties niets liever dan een sterke, goed functionerende vakbond.

We hebben vastgesteld dat cultuur en gedrag van bestuursleden, vakbondsbestuurders, kaderleden, medewerkers en gekozen vertegenwoordigers radicale verbetering behoeven en dat wantrouwen het op sommige plekken binnen de FNV wint van vertrouwen. Dat moet

worden gekeerd. Belangrijk dus dat er snel een nieuw bestuur komt dat kan gaan werken aan het herwinnen van dat vertrouwen.

Schone lei

Daar waar het collectief tekortschiet, is het van groot belang dat de organisatie met een schone lei vooruit kan. Dit betekent in ieder geval dat de huidige voorzitters-kandidaten en de bestuursleden van het AB en DB (actief en non-actief) geen kandidaat zijn voor het nieuwe bestuur (inclusief voorzitterschap).

We snappen dat dat een moeilijk besluit is, maar we zijn ervan overtuigd dat iedereen begrijpt dat het voor de toekomst van een sterke FNV noodzakelijk is dat de hoofdrolspelers in dit conflict een stap opzijzetten. Vanaf deze plaats willen we onze dank uitspreken voor de inzet van de bestuursleden die de afgelopen jaren zich vol overtuiging hebben ingezet voor de FNV en voor werkend Nederland. Met hun grote verdiensten zullen zij ongetwijfeld ook in een volgende functie of rol opnieuw van betekenis zijn voor de samenleving.

Hoewel geen van de hoofdrolspelers kandidaat zal zijn voor het nieuw te vormen bestuur van de FNV willen we benadrukken dat iedereen zijn of haar eigen kwaliteiten heeft en we er ook op rekenen dat deze oud-bestuursleden snel een nieuwe missie zullen vinden. Men mag daarbij rekenen op ondersteuning en support vanuit ons en de gehele FNV. Alle overige kandidaten voor het bestuur hebben bericht ontvangen dat zij spoedig geïnformeerd worden hoe de vorming van het nieuwe bestuur er uit gaat zien.

Vervolgproces

Zo snel als mogelijk komen we, in lijn met de opdracht van de Ondernemingskamer, met vervolgstappen: verbetervoorstellen voor de governance en voorstellen om tot een nieuw bestuur en een nieuwe voorzitter te komen. Vanuit die opdracht nemen we daarbij de ruimte om actief kandidaten te benaderen. We streven ernaar dat de FNV voor het einde van dit jaar een nieuwe voorzitter heeft die met mandaat, gezag en daadkracht van zich laat horen. De voorzitter zal, ook weer vanuit de opdracht van de Ondernemingskamer, direct betrokken zijn bij de vorming van de rest van het nieuwe bestuur.

Later dit najaar streven we naar een herijkte governance waarbij de belangen van de leden in de sectoren meer in balans moeten komen ten opzichte van de huidige structuur. We zullen dit zo veel mogelijk in goed overleg doen met de sectoren, de kaderleden, het Interim Bestuur en het Ledenparlement. Samen met het Interim Bestuur zal de Raad van Toezicht ook een verandertraject starten om de ontstane cultuur en gedrag te verbeteren.

Het Interim Bestuur gaat samen met de directie en de medewerkers zorgen dat het vele werk voor de leden de komende maanden doorgaat. Petra Bolster, voorheen lid van het Dagelijks Bestuur zal terugtreden uit het Interim Bestuur. Het Interim Bestuur krijgt evenwel versterking: Roos Vermeij, een door de wol geverfde bestuurder die haar sporen in het Haagse heeft verdiend zal toetreden. Ook zullen onder andere Ellen Dekkers (oud-voorzitter FNV Bondgenoten), Catelene Passchier (oud-vicevoorzitter FNV) en Han Busker (oud-voorzitter FNV) de FNV op onderdelen ondersteuning bieden.

We hopen jullie over enkele weken weer een nieuwe stand van zaken te kunnen geven. Ondertussen zetten vakbondsbestuurders, kaderleden, het Interim Bestuur en alle medewerkers zich ook vandaag in ten behoeve van de leden. Strijdbaar en dienstbaar!

Lodewijk Asscher en Ton Heerts